

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№11

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 701 sahifa.
2025-yil, noyabr*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

YASHIL TRANSPORT SIYOSATINING BARQAROR RIVOJLANISH VA TARMOQLARARO INTEGRATSIYADAGI O'RNI.....	21
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
BANK AKTIVLARI VA PASSIVLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	34
Safarov Sanjar Ravshan o'g'li	
O'ZBEKISTONNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI.....	38
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi	
HUDUDIIY XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA MODELI	43
Maxmudova Nozimaxon Baxriddinxonovna	
DAVLATNING BUDJET SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	50
A.A. Ismailov	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINING MEXANIZMINI SAMARALI TASHKILLASHTIRISHDA MOLIYAVIY MANBALARNI SHAKLLANTIRISHNI YO'NALISHLARI	56
Mansurov Mansur Alisherovich	
ANTIKRIZISLI BOSHQARUV TIZIMLARIDA RANGLI SIGNAL MEXANIZMLARINING FUNKSIYALARI.....	61
Aliqulov Aziz Haydarjonovich	
XODIMLARNI MOTIVATSIYALASHNING XALQARO MODELLARINI O'ZBEKISTON KORXONALARIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI.....	66
Yormamatov Qodirjon Juraqulovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT OMILLARI VA ULARNING QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	71
Yaxshiyev Shahzod Sherari o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARI VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI BO'YICHA XORIJ TAJRIBALARI	78
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR TAJRIBASI	84
Aripov Abdulaziz Sakijonovich	
YASHIL ENERGETIKA RIVOJLANISHINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH.....	89
Bobokulova Muhabbat Muhammadiyeva	
ELEKTRON TO'LOVLAR VA POS TIZIMLARI — KICHIK BIZNESDA SAMARASI VA XAVFLARI	93
To'liqinov Dilshodxo'ja Olim o'g'li	
MINTAQADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	98
Yusubov In'omjon Ikram o'g'li	
SOLIQ SIYOSATINI RAQAMLI BOSHQARISH ORQALI BUDJET DAROMADLARINI BARQARORLASHTIRISH STRATEGIYASI.....	103
Xodjimatomov Xamidullo Mamirjonovich	
OZIQ-OVQAT TOVARLARI B2B BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	108
Hayitboyeva Ullijon Bobonazar qizi	
FARMASEVTIKA SANOATIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH	113
Yaqubov Timurbek G'anibekovich	
SHAXSNI OVOZI ASOSIDA IDENTIFIKATSIYALASH VA AUTENTIFIKATSIYALASH ALGORITMLARI	123
Ozoda Sabirova Shermamaxamatovna	

YASHIL IQTISODIYOT — BARQAROR RIVOJLANISH GENERATORI	129
Berdibekova Dilfuza Xoldorbekovna	
CHET EL MEHMONXONA TARMOQLARINING BRENDING STRATEGIYALARINI O'RGANISH	133
Ergashev Oybek Mamarasul o'g'li	
MILLIY IQTISODIYOTDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING MOLIVAVIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIHLATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	144
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
TRANSPORT TIZIMI SOHASI KORXONALARININING INNOVATSION SALOHIVATINI BAHOLASH YO'NALISHLARI	152
Ismailov Akmal Maxsudovich, Abilqosimova Shaxlo Sodiql qizi	
MEHMONXONALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARINING O'RNI VA AHAMIVATI	158
Abduxamidov Sarvar Adxamovich, Normurodov Tal'at Normurod o'g'li	
KORXONALARDA HR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	163
Aminova Shaxnoza Aziz qizi	
JAHON IQTISODIYOTIDA OZIQL-OVQAT XAFSIZLIK RO'LI	168
Abdusamatov Barkamol Rustamjon o'g'li	
ТУРИСТИЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ КАРАКАЛПАКСТАНА И СУЩЕСТВУЮЩАЯ ИНФРАСТРУКТУРА	174
Хошимова Камилла Навфал кизи	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARI: REKREATIONS TURIZM SOHASIDA QO'LLASH TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI	184
Najmitdinov G'ayratbek Sharifovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VIRTUAL TA'LIM PLATFORMALARI: TEXNIK VA PEDAGOGIK TALABLAR, TIZIMLI TAHLIL VA IQTISODIY JIHLATLAR	189
Turayeva Adiba Ikramovna	
ICHKI AUDIT TIZIMI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	193
Nuridinova Barchinoy Xusniddin qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	199
Xaitbaev Jasurbek Otaxanovich	
MINTAQANING EKSPORT SALOHIVATINI OSHIRISHNING TASHKILII-IQTISODIY MEXANIZMI	204
Raimboyeva Mashhura Davronbek qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	210
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
ISLOMIY MOLIVALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELEKTNING DOLZARBLIGI	217
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULKINI SOLIQLA TORTISH MASALALARI	222
Mamadjanov Shuxrat Jalolidinovich	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	225
Abdukhalikova Komila Abdukhalikovna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH	229
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI: TAHLIL VA TAKLIFLAR	233
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	238
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHDA YASHIL MOLIVALASHTIRISHNING NAZARIY JIHLATLARI	245
Xalikov S. X.	

QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORIDA KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	245
Xudayberganov Jasur Baxodirovich	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	251
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISH JARAYONINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	257
Allakuliyev Akmal Baltayevich	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	261
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RESURSLARNI OPTIMALLASHTIRISH ORQALI TAKOMILLASHTIRISH.....	268
Avulchayeva Feruza Jurakuziyevna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	272
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
ZAMONAVIY ISH JOYLARINI SHAKLLANTIRISHDA AYOLLARNING ROLI	276
Tulyaganova Aziza	
ISLOMIY MOLIYALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELLEKTNING DOLZARBLIGI.....	281
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
TURIZM MARKETINGINING NAZARIY ASOSLARI, ZAMONAVIY YO'NALISHLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	286
Xamidov Otabek Bakidjanovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TIZIMINI STATISTIK BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI	290
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
ЭКОЛОГАМ ПОЧЕТ И УВАЖЕНИЕ	298
Максудова Шахиста	
DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNING MOHIYATI VA ULARNING O'ZGARISH TENDENTSIYALARI	304
Jo'raev Farruxbek Muxiddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIYALASHTIRISH XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	307
Inomjonov Islomjon Iloxomjon o'g'li	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	311
Abdukhalkova Komila Abdukhalkovna	
МОБИЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ.....	315
Хурамова Фарангиз Учкун кизи	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ НАЛОГОВ И АКЦИЗНАЯ РЕФОРМА УЗБЕКИСТАНА В ВТО	319
Дамир Рустамович Абдулов	
BANK TIZIMIDAGI ISLOHOTLAR SHAROITIDA LIKVIDLILIK RISKINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	324
Alimov Baxtiyor Murodovich	
BANK AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	335
Narziyev Xayotjon Azamatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI.....	343
Abdimuminova Saodat Taxirjonovna	
TO'QIMACHILIK SANOAT MAXSULOTLARI EKSPORT FAOLIYATI TAHLILI VA BRENDIDA LIDERLIK TUSHINCHALARI	352
Abdulazizova Xushnoza Nayabovna	

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ ОТХОДАМИ НА ОСНОВЕ ОПЫТА РАЗВИТЫХ СТРАН И ВОЗМОЖНОСТИ ИХ АДАПТАЦИИ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА.....	357
Д. Мейлиева	
O'ZBEKISTON AUDITORLIK TIZIMIDA KASBDOSHLAR TOMONIDAN BAHOLASH (PEER REVIEW) TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	361
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И БОЛЬШИЕ ДАННЫЕ (BIG DATA) В УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЯХ.....	366
Шарипов Бахтиёр Михлибаевич	
O'ZBEKISTONDA SUVGA BO'LGAN TALABNI VAQTLI QATORLAR ORQALI TAHLIL QILISH	375
Sarvar Mamasoliyev	
BOSHQARUV VA NAZORAT MAQSADLARIDA XARAJATLAR HISOBINI TASHKIL ETISH	383
Isomuxamedov Akbarjon Boxodir o'g'li	
MINTAQALAR BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	389
Salomat NOROVA	
O'ZBEKISTON TURIZM BREND BOZORINING HOZIRGI HOLATI VA TENDENSIYALARI.....	394
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH METODOLOGIYASI.....	404
Qodirov Baxodirjon Tursunovich	
O'ZBEKISTON SOLIQ TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHDA YAGONA INTERAKTIV DAVLAT XIZMATLARI PORTALINING O'RNI VA AHAMIYATI	408
Dehqonov G'ayratjon Raximovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION HAMDA TIJORATLASHTIRISH MASALALARI	414
Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li	
OLIY IQTISODIY TA'LIM ORQALI EKO-INNOVATSIYALAR VA "YASHIL" INVESTITSİYALARNI RAG'BATLANTIRISH MEKANIZMLARI: SIYOSIY VA INSTITUTSIONAL DOIRALAR	418
Xasanova Zarina Maxamadaliyeva	
XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH — ZAMON TALABI.....	427
Narzullaev Oybek Narzullaevich	
BUXGALTERIYA HISOBINI YURITISHDA JURNAL-ORDER SHAKLINING AHAMIYATI.....	433
Axmedjanov Abdufoto	
KENDALL VA SPEARMAN TARTIBIY KORRELYATSIYA Koeffitsiyentlari asosida YASHIL IQTISODIYOT INDIKATORLARINING STATISTIK O'ZARO TA'SIRINI MODELLASHTIRISH	437
Muradov Rustamjon Sobitxonovich	
ИНТЕНСИВНЫЕ И ЭКСТЕНСИВНЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ В РЕГУЛИРОВАНИИ СПРОСА.....	442
Аминджанова Румейса Батыровна, Камилова Наргиза Абдукахоровна	
ИНКЛЮЗИВНЫЙ ПОДХОД В ТУРИЗМЕ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И УЗБЕКСКАЯ ПРАКТИКА	445
Азимова Шахло Таировна	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XAQARO STANDARTLARIGA O'TISHNING HOLATI VA TAHLILI	450
Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich	
UZUM EKSPORT QILUVCHI KOMPANIYALARDA YASHIL O'TISH JARAYONINI QO'LLAB-QUVVATLASH UCHUN EKO-MARKETING VA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOIYILLARINI INTEGRATSIYALASH.....	454
Usmonova Diyora Mahmud qizi	
UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINING TAHLILI: OPTIMALLASHTIRISH VA SAMARADORLIKNING YANGICHA USULLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	461
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li	
INVESTITSİYALARINING KIRIB KELISHIGA TO'SQINLIK QILUVCHI MUAMMOLARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	467
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	

FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOT SHAKLLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA INVESTORLAR UCHUN AXBOROT OCHIQLIGINI TA'MINLASH	470
Turdikulova Gulshad Nurmamatovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI OSHIRISHDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINING AHAMIYATI.....	477
Uztemirov Alisher Aktam o'g'li	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT TARMOQLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASHGA YO'NALTIRILGAN BANDLIK TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH	482
Tursunov Bekmuxammad Omonovich	
XORIY TAJRIBALARIDA SOLIQ BAZASINI ANIQLASH TARTIBI METODOLOGIYASINING MAVJUD METODLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI.....	489
Xalikchayeva Sadokat Ilxomjonovna	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNING KONSEPTUAL ASOSLARI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIYOTIDAGI O'RNI.....	496
Ramatillaev M.R.	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI SUG'URTALASH VA DIVERSIFIKATSIYA QILISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	502
Eshboyev Shahobiddin Anorqul o'g'li	
TIJORAT BANKLARI O'RTASIDAGI RAQOBATNI BAHOLASH VA KUCHAYTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIYASI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI.....	506
Qulmetov Mansurbek Ro'zmatovich	
XALQARO REYTING TASHKILOTLARINING OLIY TA'LIM MUASSASALARIGA TA'SIRI VA MAVJUD PLATFORMALAR.....	515
O'rozboyev Xayrulla Murodboy o'g'li	
TALABALAR MOTIVATSIYASINING MEKANIZMLARI: LOYIHA ASOSIDAGI TA'LIM TEKNOLOGIYALARIDA.....	523
Kasimova (Mulladjanova) Nasiba Azimdjanyovna	
ISH KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA NORASMIY BANDLIKNI SOYADAN CHIQRISH BO'YICHA TAKLIFLAR ISHLAB CHIQISH	531
Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Maxkamova Shaxlo Yulchiyevna, Absamatov Baxrom Danakulovich	
KASBIY TA'LIM MAZMUNIDA TA'LIM VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASINI RAG'BATLANTIRISH ORQALI O'RTA BO'G'IN KADRLAR TAYYORLASHNING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	538
Tojiyev Sirojiddin Sayriddinovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM INFRATUZILMASINI BOSHQARISH TIZIMINING TURLARI VA SHAKLLARI.....	542
Muminova Mavjuda Sharifovna	
SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNI STRATEGIK BOSHQARISH SAMARADORLIGI MASALALARI	547
Kadirkhodjayeva Nilufar Rahmatullayevna	
MHXSGA MUVOFIQ ASOSIY VOSITALAR HISOBINI TASHKIL ETISH MASALALARI.....	552
Aliyev Sherzod Abdixomidovich	
ФАКТОРЫ ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	558
Аллаева Г.Ж.	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA INVESTITSION MUHITNI YAXSHILASH YO'NALISHLARI	564
Irisqulova Munisa Akmal qizi	
TASHABBUSLI BUDJET JARAYONLARI DOIRASIDA 2024-YILDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR TAHLILI	569
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o'g'li	
MINTAQA SANOATIDA AHOLI JON BOSHIGA YAQQ O'ZGARISHINING DINAMIK TAHLILI.....	574
Nabiyev G'ulom Abdusalomovich	

INFRATUZILMAVIY INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIJ TAJRIBALARI	583
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
ПРОБЛЕМЫ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ В ЭКОЛОГИИ.....	587
Максудова Шахиста	
PAHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINING INVESTITSION FAOLIGINI OSHIRISHNING ILMIY-USLUBIY JIHATLARI	593
B.Sh.Shadmanov	
ECONOMIC INDICATORS OF SUPPLY CHAIN EFFICIENCY IN UZBEKISTAN'S EXPORT SECTOR	597
Mukhammadiyaminova Shakhzoda Sherzodovna	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LAR HISOBI VA ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH.....	602
Muxtorova Maftuna Salohiddin qizi	
RAQAMLASHTIRISH JARAYONIDA BANKLARNING XAVFSIZLIGI VA MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI	607
Aliyeva Umidaxon Xusanboyevna	
XIZMATLAR SOHASI VA KAMBAG'ALLIK O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIK.....	611
Dawletmuratov Adilbay Mirzabaeovich	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL CLUSTERS BASED ON THE PRINCIPLES OF A "GREEN ECONOMY"	615
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, Kamolov Oybek Faxriddin o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СВОБОДНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОН В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	620
Халимжанов Дилшод Эргашбекович	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	626
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
NAMANGAN VILOYATI TURIZM SOHASINING SO'NGGI YILLARDA RIVOJLANISHI VA STATISTIK TAHLILI	630
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI EKSPORTINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLOVCHI OMILLAR TAHLILI	634
Faxriddinov Bahriddin	
INNOVATSION SHAROITDA TO'QIMACHILIK SANOATI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	640
Sattarov Ilkhomjon Rahimjanovich	
IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA SUV RESURLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	645
Nurmatov Norbek Jo'rayevich	
MINTAQA LOGISTIK XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION VA INSTITUTSIONAL ISTIQBOLLARI	652
Xalimov Javlonbek Shaxriyorovich	
KORXONALARNING BANKROTLIK EHTIMOLINI SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA PROGNOZLASH	659
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li	
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФИНАНСОВЫХ РЫНКОВ	665
Шомуродов Равшан Турсункулович	
MEDIA LOYIHALARINI BOSHQARISH: O'ZBEKISTON OAV AMALIYOTI TAHLILI	673
Yo'ldosheva Dilobar Jaxongir qizi	
O'QITISH NATIJALARINI ZAMONAVIY BAHOLASH TAMOYILLARI	677
Abdullayeva Sanobar Berdiyevna, Xujakulov Shaxriyor Shokir o'g'li	
MALAYZIYADA PROGRESSIV VA INKLYUZIV ISLOMIY MOLIVA TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: 2024-YIL TAJRIBASI VA NATIJALARI	681
Safarova Nasiba Gulmurod qizi	

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОЦЕДУР ДЬЮ-ДИЛИДЖЕНС В АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВАХ.....	687
Прокудина Кристина Александровна	
HUDUDLARDA INVESTITSIYA SALOHİYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	692
Xalilova Madinabonu Abduraxmon qizi	

HUDUDLARDA INVESTITSIYA SALOHİYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI

Xalilova Madinabonu Abduraxmon qizi

Buxoro davlat texnika universiteti stajyor o'qituvchisi

xalilova.madina94@mail.ru

<https://orcid.org/0009-0004-1339-3138>

Annotatsiya. Maqolada hududlarning mavjud investitsiya salohiyatidan samarali foydalanish, ularni barqaror rivojlantirish xususiyatlari, shuningdek, Mamlakatning rivojlanish darajasi, ya'ni iqtisodiy ko'rsatkichlarining sezilarli ortishi va iqtisodiy o'sishi ko'p jihatdan mamlakatdagi investitsion jarayonlarga bog'ligi, mamlakatimizda investitsiya salohiyati keng yoritilgan. Shuningdek Respublikamiz iqtisodiyotida investitsiya loyihalarini amalga oshirishning zaruriyati, investitsiya shart-sharoitlari keng o'rganilgan. Maqolada muayyan hududning investitsiya salohiyatini baholash uchun tadqiqotning maqsadlari va mamlakat iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olib mos ko'rsatkichlar tizimini shakllantirilib, takliflar va tadbirlar asosida xulosalar berilgan.

Kalit so'zlar: investitsiya, siyosat, siyosat, jozibadorlik, investitsiya muhiti, moliyaviy salohiyat, islohot, investitsiya faolligi, ishlab chiqarish, tabiiy-resurs, iste'mol, mehnat, infratuzilma, institutsional, ilmiy-ta'lim, eksport, innovasiya, integral ko'rsatkich taklif.

Abstract. The article extensively discusses the features of effective use of the existing investment potential of the regions, their sustainable development, as well as the fact that the level of development of the country, that is, a significant increase in economic indicators and economic growth, is largely dependent on investment processes in the country, and the investment potential in our country. The necessity of implementing investment projects in the economy of our republic, investment conditions have also been widely studied. The article, taking into account the objectives of the study and the specific characteristics of the country's economy, forms a system of appropriate indicators to assess the investment potential of a particular region, and provides conclusions based on proposals and measures.

Key words: investment, policy, politics, attractiveness, investment climate, financial capacity, reform, investment activity, production, natural resource, consumption, labor, infrastructure, institutional, scientific and educational, export, innovation, integral indicator proposal.

Аннотация. В статье подробно рассматриваются особенности эффективного использования имеющегося инвестиционного потенциала регионов, их устойчивого развития, а также тот факт, что уровень развития страны, то есть существенное повышение экономических показателей и экономический рост, во многом зависит от инвестиционных процессов в стране и инвестиционного потенциала нашей страны. Также широко изучены необходимость реализации инвестиционных проектов в экономике нашей республики, условия инвестирования. В статье, с учетом целей исследования и особенностей экономики страны, сформирована система соответствующих показателей для оценки инвестиционного потенциала конкретного региона, а также представлены выводы на основе предложений и мер.

Ключевые слова: инвестиции, политика, привлекательность, инвестиционный климат, финансовый потенциал, реформа, инвестиционная активность, производство, природные ресурсы, потребление, труд, инфраструктура, институциональный, научно-образовательный, экспорт, инновации, предложение интегрального показателя.

KIRISH

Jahon mamlakatlarida hududlarning mavjud investitsiya salohiyatidan samarali foydalanish, ularni barqaror rivojlantirish, iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida qaralmoqda. Buning asosiy sabablaridan biri hududlarga kiritilgan investitsiyalar qo'shimcha tovar va xizmatlar, ish o'rinlarini yaratgan holda kambag'allikni qisqartiradi, aholi daromadlari hamda turmush darajasini oshiradi. Shu sababli, hozirgi kuchli raqobat sharoitida mamlakat hududlarining barqaror rivojlanishini ta'minlashda olib borilayotgan investitsiya siyosati muhim ahamiyatga ega.

O'zbekiston Respublikasida hududlarni majmuali rivojlantirishda investitsiya salohiyatini oshirish va investitsiya dasturlarini puxta ishlab chiqish yuzasidan keng ko'lamli tarkibiy islohotlar amalga oshirilmoqda. Mamlakatimiz iqtisodiy siyosatining muhim yo'nalishi sifatida mintaqalarni mutanosib ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, ular iqtisodiyotiga xususiy tadbirkorlar mablag'lari hamda chet el investitsiyalarini faol jalb etish belgilab o'tilgan. Mintaqalarda investitsiya salohiyatini oshirishda alohida ustuvor yo'nalishlar sifatida hududlarda "o'sish nuqtalari"ni aniqlash, ularni barqaror iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash va investitsiya resurslarini faol jalb qilishni izchil davom ettirish vazifalari qo'yilgan. [1].

O'zbekiston Respublikasi Qonunlari, mamlakatimiz Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev tomonidan ishlab chiqilgan O'zbekiston Respublikasida ijtimoiy yo'nalishdagi innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyasiga oid asarlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari.[2].

Mazkur maqolada quyidagi usullardan foydalanildi: iqtisodiy-statistik tahlil, taqqoslash, analitik tahlil va boshqalar. Shuningdek maqola yakunida umumlashtirish, mantiqiy va qiyosiy tahlil kabi usullar qo'llanilgan

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Investitsiya faoliyati, investitsion salohiyat va uni oshirish bilan bog'liq masalalar yuzasidan ko'plab xorijlik iqtisodchi-olimlar, jumladan Dj.D.Deniels, L.X.Radeba, Dj.Douns, Dj.Gudman, M.Moore, H.Schmitz, F.Xiolan, K.Xed, Y.Xuang tadqiqot olib borishgan.

MDH mamlakatlaridan esa V.Mashkin, L.S.Valinurova, L.K.Agayeva, V.Yu.Anisimova, S.I.Kovaleva, Yu.N.Gladkiy, K.A.Juravleva, L.N.Salimov, I.V. Tixomirova, I.Grishina, A.Shaxnazarov, N.Royzman kabi iqtisodchi olimlar investitsiya muhiti, investitsion jozibadorlik va uni aniqlash yuzasidan tadqiqot olib borishgan.

Mamlakatimiz iqtisodchi olimlaridan esa hududlarning investitsion faoliyati va uni takomillashtirish, investitsiya muhitini yaxshilash masalalari SH.I.Mustafakulov, D.G'ozibekov, B.Salimov va I.Hotamov, B.K.Tuxliyev, N.Karimov, U.Musabekov, A.V.Vahobov, G.X.Razikova, Sh.X.Xajibakiyev, N.A.Xashimova, M.R.Niyozmetov, B.S.Mamatov, B.Berkinov, K.Xasanov kabilarning ilmiy ishlarida o'rganilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada muallif tomonidan ilmiy abstraksiyalash, tizimli tahlil, qiyosiy tahlil, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Har qanday mamlakatning iqtisodiyotini yuksaltirish hamda uni modernizatsiyalash sharoitida investitsiya faoliyati muhim o'rin egallaydi. Mamlakatning rivojlanish darajasi, ya'ni iqtisodiy ko'rsatkichlarining sezilarli ortishi va iqtisodiy o'sishi ko'p jihatdan mamlakatdagi investitsion jarayonlarga bog'liq. [3]. Har qanday jamiyatning barqaror iqtisodiy jivojlanishini investitsiyalarsiz tasavvur etish qiyin. Ayniqsa, hozirda bu narsa yaqqol namoyon bo'lmoqdaki, har qanday mamlakatning bundan keying yuksalishi investitsiyalarni jalb etish holatiga bog'liq.

Investitsiya kiritishdan asosiy maqsad daromad olish va ijobiy ijtimoiy samaraga erishishdir. Investitsiyalarning iqtisodiyotdagi o'rni beqiyosligi uning aniq mohiyatini o'rganib chiqishni talab qiladi. Iqtisodiy lug'atda "Investitsiyalar – kapitalni uzoq muddatli quyilmalar tariqasida sanoatga, qishloq xo'jaligiga va boshqa tarmoqlarga sarf qilinadigan xarajatlar yig'indisini aks ettiradi", - deb tariflangan. O'zbekiston Respublikasining "Investitsiya faoliyati to'g'risida"gi qonunida investitsiyalar tayinlangan ob'yekti bo'yicha tabaqalashtirilgan. Shunga muvofiq investitsiyalar quyidagi turlarga ajratilgan. [4].

Investitsiyalar — investor tomonidan foyda olish maqsadida ijtimoiy soha, tadbirkorlik, ilmiy va boshqa faoliyat turlari ob'yektlariga tavakkalchiliklar asosida kiritiladigan moddiy va nomoddiy boyliklar hamda ularga bo'lgan huquqlar, shu jumladan intellektual mulk ob'yektlariga bo'lgan huquqlar, shuningdek reinvestitsiyalar bo'lib, ular quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin. [5].

➤ mablag'larni, shu jumladan pul mablag'larini (shu jumladan chet el valyutasini), maqsadli bank omonatlarini, paylarni, ulushlarni, aksiyalarni, obligatsiyalarni, veksellar va boshqa qimmatli qog'ozlarni;

➤ ko'char va ko'chmas mol-mulkni (binolar, inshootlar, uskunalar, mashinalar va boshqa moddiy qimmatliklarni);

➤ intellektual mulkka doir mulkiy huquqlarni, shu jumladan u yoki bu ishlab chiqarish turini tashkil etish uchun zarur bo'lgan, texnik hujjatlar, ko'nikmalar va ishlab chiqarish tajribasi tarzida rasmiylashtirilgan, patentlangan yoki patentlanmagan (nou-xau) texnik, texnologik, tijoratga oid va boshqa bilimlarni, shuningdek O'zbekiston Respublikasining qonunchiligida taqiqlanmagan boshqa qimmatliklarni;

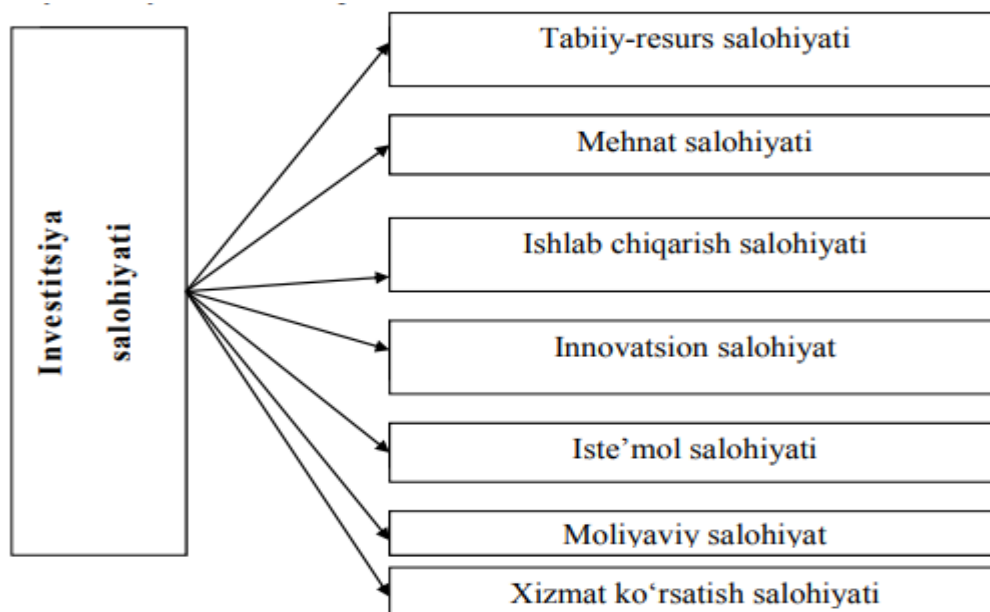
Hozirgi kunda O'zbekiston iqtisodiyotining barcha sohalarida o'zgarishlar, rivojlanishlar, tarkibiy islohatlar olib borilmoqda. Bunday islohotlarning olib borilishi bevosita mamlakatdagi investitsion jarayon, investitsion muhit davlatning investitsion siyosati, uning ustuvor yo'nalishlari va mamlakatdagi korxonalar investitsion faolligiga bog'liq. [6]. Mustaqilligimizning qisqa davrida investitsion faolligini oshirish, uni kuchaytirish, investitsion salohiyatni oshirish maqsadida bir qancha amaliy chora-tadbirlar o'tkazildi, investitsion faoliyatni tartibga solib turuvchi qator qonun va qonun osti hujjatlari ishlab chiqarildi va hayotga tadbiq qilinmoqda. Bu yo'lda investitsiya siyosatining ahamiyati juda katta. Chunki investitsiyalar iqtisodiyotda tarkibiy o'zgarishlar, texnik va texnologik yangilanishlar, korxonalarni qayta ta'mirlash ishlarini amalga oshirishni rag'batlantiradi, mamlakat eksport va import salohiyatini oshirishga imkon yaratadi. [7]. Shu jihatdan O'zbekiston davlati o'z investitsiya siyosatini olib bormoqda. [8].

Davlat investitsiya siyosati hududlar, tarmoq va korxona investitsiya siyosatidan tarkib topib, ular o'zaro bir-biri bilan bog'liq. Hududlar investitsiya siyosati investitsiyani sarflashda aholi, hudud va investor manfa'atlarini hisobga olgan holda samarali ishlatishga imkon beruvchi hududda olib boriladiga chora-tadbirlar majmui. [9].

O'zbekiston iqtisodiyotiga investitsiyalarni kiritish, avvalo, ichki manbalarni safarbar etish hisobidan iqtisodiyotimizning muhim tarmoqlarini jadal rivojlantirish, texnika va texnologiyalarni qayta jihozlash, transport va aloqa sohasini yanada rivojlantirish hamda ijtimoiy infratuzilma ob'yektlarini barpo etish hal qiluvchi ustuvor yo'nalishlarga aylandi. [10]. Respublikamiz iqtisodiyotida investitsiya loyihalarini amalga oshirishning zaruriyati quyidagilardan kelib chiqadi: ishlab chiqarish quvvatini oshirish, ularni qayta tiklashga yoki texnik jihatdan qayta jihozlashga yoki umuman yangilashga oid bo'lib qolganligi; sanoat tarmog'ida moddiy texnika bazasining o'ta pastligi va ko'pgina zarar ko'rib ishlaydigan korxonalarning mavjudligi; respublika milliy daromadida jamg'arish bilan iste'mol o'rtasidagi nisbatning iste'mol tomonga ko'plab sarflanayotganligi va jamg'arishning investitsiya manbayi sifatida kamayib borayotganligi; O'zbekistonning tabiiy boyliklarga boyligi va bu yerda ko'plab qayta ishlovchi korxonalarni qurish imkoniyating mavjudligi; aholi sonining o'sib borayotganligi (mehnat resurslari) va kichik zamonaviy ixcham korxonalarni barpo etish, ularni mehnat resurslarining manbayi bo'lmish qishloqqa yaqinlashtirish zarurligi; respublika eksportida xom ashyo salmog'ini kamaytirish va ko'plab tayyor mahsulotlar chiqarish imkoniyatiga ega bo'lish zarurligi va boshqalar. [11].

Investitsiya salohiyati – mamlakatda asrlar davomida shakllangan bir qancha omillar yig'indisini tavsiflaydi. Bu omillar ishlab chiqarish omillari, tabiiy resurs omillari, mehnat omillari, innovatsiya va iste'mol omillari hamda mamlakatning moliyaviy salohiyati kabilarni qamrab oladi. [12].

1.2-rasm

1-rasm. Investitsiya salohiyati.

1-rasm orqali biz investitsiya salohiyatiga tabiiy-resurs salohiyati, mehnat salohiyati, ishlab chiqarish salohiyati, innovatsion salohiyat, iste'mol salohiyati, moliyaviy salohiyat, xizmat ko'rsatish salohiyati kabi omillar ta'sir etishini ko'rishimiz mumkin. [13].

Keng ma'noda "salohiyat" tushunchasi ma'lum bir vazifaga yoki maqsadga erishish maqsadida ishga solinishi yoki foydalanishi mumkin bo'lgan manbaalar, mavjud imkoniyatlar, vositalar yoki zahiralardan iborat bo'ladi. Shunday ekan, "Investitsiya salohiyati" tushunchasi daromad olish yoki boshqa iqtisodiy natijalariga erishish maqsadida uzoq muddatli aktivlarga, shu jumladan, qimmatli qog'ozlarga mablag'lar tikish imkoniyati darajasini ifodalaydi. [14].

Investitsion va innovatsiya salohiyati mamlakatdagi ilmiy tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlanmalari, tadqiqotchilar tomonidan o'tkazilgan tadqiqotishlarining amalga oshirilishi, texnika va texnologiyalarning yangilanish darajasi (yangi avlodi), milliy ishlab chiqarishdagi yangiliklar va nou-haular, kashfiyotlarni tavsiflaydi. Iste'mol salohiyati investorlar tomonidan mamlakatda ishlab chiqarilgan mahsulotlarning ichki bozorda qancha ulushi sotilishi, shu asosda talabni o'rganish, raqobatchilar va aholining daromadlari darajasi sifatida qaraladi. [15]. Moliyaviy salohiyat ushbu mamlakatning moliyaviy imkoniyatlari, iste'mol va jamg'armaning nisbati, aholining boy va kambag'allar qatlami soni, bank sohasida pul-kredit va depozit siyosati, tashqi qarzlarning holati, ichki zahiralarning va hokazolarni tavsiflaydi. Investitsiya salohiyatini ifodalovchi ushbu omillarning mavjudligi xorijiy tadbirkorlarning aynan o'sha mamlakatga investitsiya qilishining asosiy sabablaridan bo'lishiga hech qanday shak-shubha yo'q. [16]. Biroq investitsiya salohiyatining mavjudligi xorijiy investitsiyalarning uzoq muddat davomida barqaror kirib kelishini kafolatlay olmaydi. [17]. Mamlakatdagi qulay investitsiya shart-sharoitlarisiz investitsiya salohiyati hali "hazm qilinmagan" boylik hisoblanadi. Investitsiya muhitini baholash, aynan, investitsiya shart-sharoitlariga asoslanadi. [18]. Investitsiya shart-sharoitlariga quyidagi omillar kiradi:

- umumiy iqtisodiy shart-sharoitlar
- YalMning o'sish sur'atlari, inflatsiya darajasi, ishsizlik darajasi, foiz stavkasi, ishlab chiqarish hajmi va tarkibi, to'lov balansi, monopolizm darajasi, valuta konvertatsiyasi, tashqi qarz, investitsiyalar hajmi va moliyalashtirish manbalari, davlat budjeti defitsiti va shu kabilar;
- siyosiy shart-sharoitlar;
- mamlakatdagi siyosiy barqarorlik, investitsiya faoliyatini tartiblovchi va investorlarning huquqlari hamda ularga yaratilgan kafolatlarni ta'minlovchi me'yoriy-huquqiy hujjatlarning mavjudligi va amal qilishi, jinoyatchilik va korrupsiya holati va shu kabilar;
- bozor mexanizmi shart-sharoitlari;
- bozor infratuzilmasining rivojlanganligi: bank, sug'urta, transport va aloqa, raqobat va narx shakllanishi va shu kabilar;
- axborot ta'minoti shart-sharoitlari;
- axborot va telekommunikatsiyalarning rivojlanganligi, raqobatchilar to'g'risidagi ma'lumotlarni tezkorlik bilan olish imkoniyatlari, mahalliy hamkorlar to'g'risidagi ma'lumotlarning shaffofligi va shu kabilar;
- ekologik shart-sharoitlar
- mamlakatdagi ekologik holat, mamlakat va qo'shni davlatlarda ekologik xavfli hududlarning mavjudligi, xalqaro qonunchilikdagi ekologik me'yorlarga amal qilish holati va shu kabilar;
- ijtimoiy-madaniy va etnografik shart-sharoitlar;
- mahalliy aholining mentaliteti va madaniyati, aholining hayot tarzi va turmush holati, jamiyatning xorijiy investitsiyalarga bo'lgan munosabati va shu kabilar. [19].

Ma'lumki, hukumat mamlakatdagi investitsiya shart-sharoitlarini takomillashtirib, makroiqtisodiy holatni yaxshilaydi, iqtisodiy barqarorlikka erishishga harakat qiladi va iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi. [20]. Bu esa nafaqat xorijiy investorlar uchun investitsiya muhitining jozibadorligini ta'minlaydi, balki ichki investitsiya jarayonlarini faollashtiradi. [21]. Ta'kidlash joizki, mamlakatimizda investitsiya muhitini shakllantirishda huquqiy-me'yoriy qonunlarni doimo takomillashtirib borish talab etiladi. Bu, o'z navbatida, xorijiy sarmoyalar oqimining kirib kelishini rag'batlantirib, iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi. [22].

Mamlakatimiz ham ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanayotgan va jahon mamlakatlari orasida o'z o'rniga ega bo'lib borayotganligi mamlakatimizda amalga oshirilayotgan investitsiya siyosati bilan bevosita bog'liqdir. Respublikada mustaqillikka erishilganidan buyon mamlakat rivojida jalb qilingan kapitalning ahamiyati anglashilgan holda uzoq yillarga mo'ljallangan samarali investitsiya siyosati va uni amalga oshirish strategiyalari belgilangan. [23].

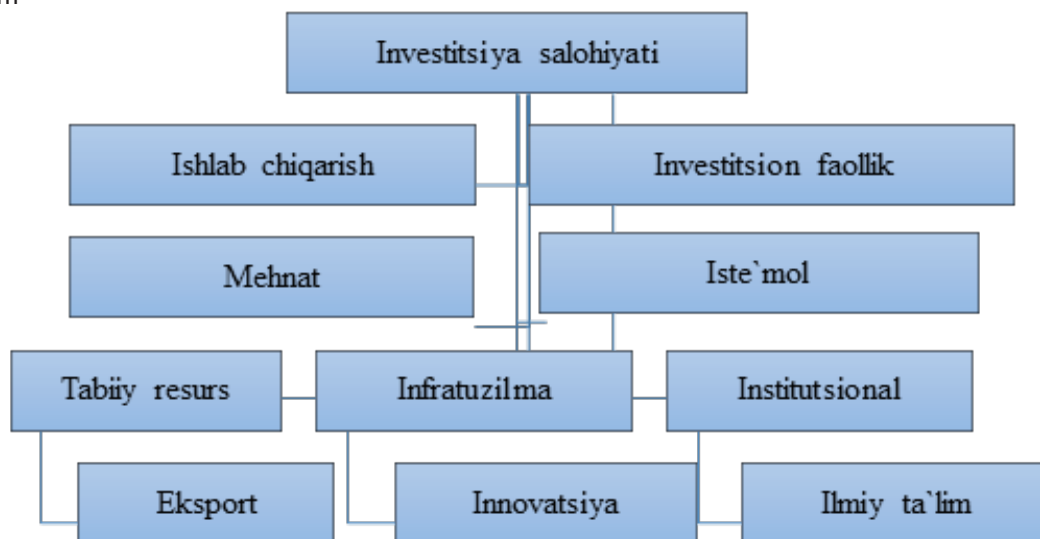
Respublikamizga jalb qilinayotgan investitsiyalar hajmini oshirish va bu orqali O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yilning 28-yanvaridagi "2022 — 2026- yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmonining inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etish yo'nalishida amalga oshirilishi ko'zlangan "Mamlakatda investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish, kelgusi besh yilda 120

milliard AQSh dollari, jumladan 70 milliard dollar xorijiy investitsiyalarni jalb etish choralari ko'rish¹ haqidagi 26- maqsadi mamlakatimiz investitsiya muhitining investorlar uchun qulay va jozibadorligi qanchalik muhim ekanining yaqqol dalilidir. [4].

Yuqorida keltirilgan fikrlarga asoslanib aytish mumkinki, investisiya salohiyati ko'p omilli ko'rsatkich bo'lib, u keng ko'lamdagi tabiiy, iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy xarakterga ega bo'lgan sharoit va imkoniyatlarni aks ettiradi. Shuning uchun, muayyan hududning investisiya salohiyatini baholash uchun tadqiqotning maqsadlari va mamlakat iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlarini inobatga olib mos ko'rsatkichlar tizimini shakllantirish zarur. [24].

Mamlakatda ishlab chiqarish quvvatlarini oqilona joylashtirish, ularning nisbiy ustunliklari va o'sish zaxiralarini hisobga olib chet el investitsiyalarini jalb qilish uchun investisiya salohiyatini baholash ko'rsatkichlarini ishlab chiqish muhim ahamiyat kasb etadi. [25]. Mamlakatimizning tabiiy va mehnat resurslariga boyligi, unda iste'mol bozorining mavjudligi, iqtisodiyotning eksportga yo'naltirilganligi, keng ko'lamda ilmiy-ta'lim islohotlarining amalga oshirilayotganligini hisobga olib, uning investisiya salohiyatini baholashda investisiya faolligi, ishlab chiqarish, tabiiy-resurs, iste'mol, mehnat, infratuzilma, institutsional, ilmiy-ta'lim, eksport va innovatsiya integral ko'rsatkichlarini taklif etish mumkin. [26].

2-rasm

2-rasm (Investitsiya salohiyati).

Mazkur integral ko'rsatkichlar birgalikda investisiya faoliyatiga qaraganda ko'proq umumiy iqtisodiy salohiyatni ifodalagani va majmuaviy xarakterga ega bo'lgani uchun, ularni investisiya salohiyatini baholashda ahamiyati jihatidan teng ulushlarda foydalanish tavsiya etilmaydi. [27].

Shu sababdan, investisiya salohiyatining yagona indikatorni hisoblashda uni tashkil qiluvchi har bir ko'rsatkichga alohida vazn koeffitsientlarini biriktiramiz. Bunda investitsion faollik investisiya salohiyatini ifodalovchi asosiy hosila bo'lgani uchun, ushbu integral ko'rsatkichga eng yuqori vazn koeffitsientini beramiz. [28]. Sanab o'tilgan har bir investisiya salohiyati yo'nalishi alohida aniq tahliliy ko'rsatkichlarni hisoblash va o'rganish asosida shakllantiriladi. [29]. Mamlakat iqtisodiyoti va uning hududlari investisiya salohiyatini baholash [30]. hisob-kitoblari bir necha bosqichni o'z ichiga oladi:

Birinchi bosqichda har bir yo'nalish (investitsion faollik, ishlab chiqarish salohiyati va h.z.) bo'yicha alohida ko'rsatkichlar (YalM o'sishi, investitsiyalarning YalMdagi ulushi kabi) koeffitsientlari quyidagi formula yordamida hisoblab topiladi:

$$x_{ij} = (x_{ij} - x_{\min i}) / (x_{\max i} - x_{\min i})$$

bu yerda x_{ij} - j mintaqaning i-ko'rsatkichi;

$x_{\min i}$ - hududlar bo'yicha i-ko'rsatkichning eng kichik qiymati,

$x_{\max i}$ - hududlar bo'yicha i-ko'rsatkichning eng katta qiymati.

Keyingi bosqichda har bir olingan alohida koeffitsientning har bir yo'nalish doirasidagi o'rtacha arifmetik qiymati hisoblanadi va integral subindeks shakllantiriladi:

$$S = \sum_{ij=1}^n x_{ij} / n$$

bu yerda S- investisiya salohiyati yo'nalishi subindeksi,

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yilning 28-yanvaridagi "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni

X_j – mintaqaning j- ko'rsatkichi koeffitsienti
 n – ko'rsatkich turlari soni.

Investitsiya salohiyatini baholash maqsadida bir qator ko'rsatkichlardan foydalanish mumkin. Ushbu ko'rsatkichlar mintaq, hududning o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda individual tarzda tanlab olinadi [31]. (1-jadval).

1-jadval. Investitsiya salohiyatini baholash tizimi ko'rsatkichlari.

№	Yo'nalishlar	Ko'rsatkichlar	Hisoblash formulasi
1	Investitsion faollik	Asosiy kapitalga investitsiyalar o'sish sur'ati	$IO' = IH(jy) / IH(jy-1)$ bu yerda: IH – doimiy narxlarda investitsiyalar hajmi; jy – joriy yil
2		YHM da investitsiyalar ulushi	$IU = IH(jy) / YHM(jy)$ bu yerda: IH(jy)- joriy narxlarda investitsiyalar hajmi; YaHM(jy)– joriy narxlarda yalpi hududiy mahsulot hajmi, jy – joriy yil
3		Aholi jon boshiga to'g'ri keluvchi investitsiyalar hajmi	$JB I = IH(jy) / AS(jy)$ bu yerda: IH(jy)- joriy narxlarda investitsiyalar hajmi; ASjy – aholi soni
4	Ishlab chiqarish salohiyati	Yalpi ishlab chiqarish konsentratsiyasi	$YIK = (YXM / YIM) / (MAS / RAS) * 100\%$ bu yerda: YXM– yalpi hududiy mahsulot hajmi, YIM – yalpi ichki mahsulot hajmi, MAS– mintaq aholi soni, RAS – respublika aholi soni.
5		Aholi jon boshiga to'g'ri keluvchi YaHM hajmi	$JB YaIM = YaHM(jy) / MAS(jy)$ bu yerda: YaHM(jy)– joriy narxlarda yalpi hududiy mahsulot hajmi, MAS(jy)– mintaq aholi soni, jy – joriy yil.
6	Tabiiy-resurs salohiyati	Mineral xomashyo resurslari tabiiy zaxiralarining mavjudligi	$MXRZ = (MXRNH \times JN) / AS$ bu yerda: MXRNH - mintaq mineral xomashyo resurslarining natural hajmi, JN– tegishli mineral xomashyo resurslarining jahon narxi, AS– aholi soni.
7	Iste'mol salohiyati	Aholi jon boshiga to'g'ri keluvchi o'rtacha umumiy daromad	$AJO'UD = OD / AS$ bu yerda: UDH– umumiy daromadlar hajmi, AS – aholi soni.
8	Mehnat salohiyati	Mehnat resurslarida bandlar soni ulushi	$BSU = (BS / MRS) * 100\%$ bu yerda: BS – bandlar soni, MRS – mehnat resurslari soni.
9		Umumiy aholi sonida mehnat resurslari ulushi	$MRU = (MRS / AS) * 100\%$ bu yerda: MRS – mehnat resurslari soni, AS – mintaqada aholi soni.
10	Infratuzilma salohiyati	1000 kv. km maydonga nisbatan umumiy foydalaniladigan ishga tushirilgan temir yo'l uzunligi zichligi	$TYUZ = TYU / (MHM / 1000)$ bu yerda: TYU – umumiy foydalaniladigan temir yo'l uzunligi, MHM – mintaq hududi maydoni.

11	Institutsional salohiyat	Har 100 ming kishiga to'g'ri keluvchi tijorat banklari va ularning filiallari soni	$BFS = KB / (ChN / 100000)$ bu yerda: KB – mintaqada tijorat banklari va ularning filiallari soni, AS – aholi soni.
12		Har 100 ming kishiga to'g'ri keluvchi ro'yxatdan o'tgan korxona va tashkilotlar soni	$RO'KTS = KZP / (ChN / 100000)$ bu yerda: RKTS - ro'yxatdan o'tgan korxonava tashkilotlar soni, AS – aholi soni.
13	Ilmiy-ta'lim salohiyati	Umumiy aholi sonida O'MKHT bitiruvchilari ulushi	$O'MKHT = (O'S / AS) * 100\%$ bu yerda: O'S – o'rta-maxsus kasb hunar ta'limida o'quvchilar soni, AS – aholi soni.
14		Umumiy aholi sonida fan doktori va nomzodlari ulushi	$FDNU = FDNS / AS * 100\%$ bu yerda: FDNS – mintaqada fan doktori va nomzodlari soni, AS – aholi soni.
15		Umumiy aholi sonida oliy o'quv yurti bitiruvchilari ulushi	$OTU = OO'YBS / AS * 100\%$ bu yerda: OO'YBS – oliy o'quv yurti bitiruvchilari soni, AS – aholi soni.
16	Eksport salohiyati	YaHMda eksport ulushi	$EU = MEH / YaHM * 100\%$ bu yerda: MEH – mintaqada eksport hajmi, YaHM – yalpi hududiy mahsulot hajmi.
17		Aholi jon boshiga to'g'ri keluvchi eksport hajmi	$JBEH = MEH / AS$ bu yerda: MEH – mintaqada eksport hajmi, AS – aholi soni.
18		Eksport ixtisoslashuvi ko'effisienti	$EIK = HEU / YaHMU$ bu yerda: HEU – hududiy eksport hajmining respublika eksportidagi ulushi, YaXMU – mintaqada YaHMning respublika YalMdagi ulushi
19	Innovatsiya va unumdorlik salohiyati	Aholi jon boshiga to'g'ri keluvchi o'z kuchi bilan ishlab chiqarilgan innovasion tovarlar, ishlar, xizmatlar hajmi	$IICH = IICH / AS$ bu yerda: IICH - o'z kuchi bilan ishlab chiqarilgan innovasion tovarlar, ishlar, xizmatlar hajmi, AS – aholi soni.
20		Tashkilotlar tomonidan bajarilgan aholi jon boshiga to'g'ri keluvchi ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari hajmi	$TITTK = ITTKH / AS$ bu yerda: ITTKH - tashkilotlar tomonidan bajarilgan ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari hajmi, AS – aholi soni.

Uchinchi bosqichda esa alohida mintaqalar bo'yicha olingan subindeks ko'effisientlari quyidagi formula yordamida yagona ko'rsatkichga keltiriladi:

$$I = \sum_{y=1}^n S_{yx} K_y$$

bu yerda

I – alohida hudud investisiya salohiyati integral ko'effisienti;

Sy – mintaqada investisiya salohiyatining y-yo'nalishi subindeksi;

Ky – mintaqada y-yo'nalishining ahamiyati jihatidan vazn ko'effisienti;

n – yo'nalishlar soni.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, milliy iqtisodiyot va uning hududlari investisiya salohiyati darajasini aniqlashga qaratilgan keng ko'lamli tahlil investisiyalarni, ayniqsa, chet el kapitalini hududlar bo'yicha oqilona joylashtirish, yashirin o'sish nuqtalari va zaxiralarini aniqlash, nisbiy ustunliklardan samarali foydalanish imkoniyatini yaratadi. [32]. Xususan, yuqorida keltirilgan metodlar investisiya salohiyati bo'yicha nafaqat makroiqtisodiy xulosalar, balki respublikamiz hududlarining investisiya salohiyati bo'yicha mutanosib rivojlanish darajasini tahlil qilish

va mintaqalarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ustuvor investisiya siyosati yo'nalishlarini aniqlashga yordam beradi. [33].

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasining "INVESTITSİYALAR VA INVESTITSİYA FAOLIYATI TO'G'RISIDA"gi Qonuni, 25.12.2019-yildagi O'RQ-598-son 3-moddasi
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 28.01.2022-yildagi PF-60-son 2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida
3. Ўзбекистон Республикасининг 2023 — 2025-йилларга мўлжалланган Инвестиция дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори, 2022 йил 28 декабрь, ПҚ-459-сон
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori, 13.03.2024-yildagi 128-son "O'zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish strategiyasini 2024-2025-yillarda amalga oshirish chora-tadbirlari" to'g'risida
5. Norova S.Yu. Myseva Ж.К., Халилова М.А. Бухоро вилоятida investitsiya salohiyatini oshirish mexanizmlari (monografiya) bosma Buxoro. Durdona нашриёти 2025 й. 105 бет
6. Norova S.Yu., Xalilova Madinabonu. Investitsion muhit jozibadorligi mintaqa iqtisodiy rivojlanishining asosiy omili. «Raqqamli iqtisodiyot sharoitida mintaqalar barqaror rivojlanishining dolzarb muammolari va yechimlar» mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallari to'plami 22-23-aprel, 2024-yil, 104-108- b
7. Norova S.Yu. Hududlar rivojlanishini ta'minlashda erkin iqtisodiy zonalarining ahamiyati: «Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot» jurnali. Toshkent: 2024. № 2. 885-888 b.
8. Norova S.Yu., Xayitova I.N., Xalilova M.A. Mintaqalarini strategik rivojlantirishda raqqamlashtirishning hududlar investitsion salohiyatini oshirishdagi ahamiyati. «Raqqamli iqtisodiyot sharoitida mintaqalar barqaror rivojlanishining dolzarb muammolari va yechimlar» mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallari to'plami 22-23-aprel, 2024-yil. 137-143b
9. Jumayeva.D.X., Musayeva J.K. Xalilova M.A.qizi. Investitsion faoliyatning iqtisodiy mohiyati va uning O'zbekiston iqtisodiyotida tutgan o'rni. «Raqqamli iqtisodiyot sharoitida mintaqalar barqaror rivojlanishining dolzarb muammolari va yechimlar» mavzusidagi Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani materiallari to'plami 22-23-aprel, 2024-yil, 125-132- b.
10. Musayeva J.K., Khalilova M.A. qizi. Features of investment processes of the development of the economy of uzbekistan in the conditions of globalizationyu Web of scientist: international scientific research journal 2023-04-15 ISSN: 2776-0979, Volume 4, Issue 4, April., 2023 618-628-b
11. Musayeva J.K., Xalilova M.A.qizi. Iqtisodiyotni raqqamlashtirish sharoitida investitsiya jarayoni. "Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili"ga bag'ishlangan professor-o'qituvchilar, ilmiy izlanuvchilar, magistrlar va talabalarning ilmiy-amaliy anjumani. 2023 yil 15-16 may, 115- bet
12. Musayeva J.K., Xalilova M.N.; Xalilova M.A.qizi. Zamonaviy sharoitlarda aktivlar va investitsiyilardan samarali foydalanish yo'nalishlari. Ta'lim fidoyilari: June 7, 2023 DOI: 10.5281/1-qism-29-37
13. Musayeva J.K., Xalilova M. A qizi. IQTISODIYOTNI RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA INVESTITSİYA JARAYONI "Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili"ga bag'ishlangan professor-o'qituvchilar, ilmiy izlanuvchilar, magistrlar va talabalarning ilmiy-amaliy anjumani TEZISLAR TO'PLAMI. 2023-yil 15-16-may
14. Мусаева Ж.К., Хамидов О.Р., Халилова М.А. «Механизмы повышения инвестиционного потенциала региона в современных условиях». XIII Международная научно-практическая конференция для студентов, магистрантов, аспирантов и молодых ученых «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ И РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ» г. Белгород, 27 апреля 2023 г.
15. Мусаева Ж.К., Гуломов О., Халилова М.А. Иқтисодиётни ривожлантиришда инвестиция лойиҳасининг аҳамияти "ФАН,ТАЪЛИМ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИННОВАЦИОН ҲАМКОРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МУАММОЛАРИ ВА ЕЧИМЛАРИ" мавзусида профессор-ўқитувчилар, катта илмий ходим изланувчилар, магистрлар ва талабалар илмий -амалий анжумани материаллари. Бухоро, 2016. 608-610 б
16. Мусаева Ж.К., Юлдашева С.Н., Халилова М.А. Iqtisodiyotni barqarorlashtirishda investitsiya loyihalarining samaradorligini baholash tamoyillari "Олий ва ўрта махсус, касб - хунар таълими муассасалари ҳамкорлигининг долзарб муаммолари". Республика илмий –амалий анжумани МАҚОЛАЛАРИ Тўғлам. Тошкент, 2014. 258-260 б.
17. Musaeva J.K., Jumaeva D.X., Xalilova M.A.kizi. Zamonaviy iqtisodiyotda raqqablashuvchi investisiya loyihalarini iqtisodiy tahlil qilish va baholash xususiyatlari "FAN,TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISH INNOVATION HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH MUAMMOLARI VA YECHIMLARI" mavzusida professor-o'qituvchilar , katta ilmiy xodim izlanuvchilar, magistrlar va talabalar ilmiy -amaliy anjumani materiallari . Buxoro, 2016. 608-610 b.
18. Musayeva J. INNOVATION O'ZGARISHLAR DAVRIDA SANOAT KORXONALARINING ASOSIY VOSITALARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH //TARAQQIYOT SPEKTRI. – 2025. – T. 1. – №. 8. – С. 530-545. <https://unipublish.uz/index.php/fivti/article/view/100>
19. Karomatovna M. J. IQTISODIYOT TARMOQ VA SOHALARIDA AKTIVLARNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY YONDASHULARI //TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATION G 'OYALAR. – 2025. – T. 1. – №. 8. – С. 282-286. <https://phoenixpublication.net/index.php/TANQ/article/view/3304>
20. Karomatovna M. J. ISSUES OF MANAGEMENT OF FIXED ASSETS OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF ECONOMIC INTEGRATION //GWALIOR MANAGEMENT ACADEMY. – C. 104. <https://www.jmveindia.com/journal/December%2024%20%20Special%20Edition%202024.pdf>
21. Musayeva, J. (2025). THE NEED FOR MANAGING THE FIXED ASSETS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN ACHIEVING THE GOALS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT. International Journal of Artificial Intelligence, 1(2), 1045–1055. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/ijai/article/view/75667>

22. Мусаева Ж. Совершенствование эффективного управления основными активами предприятий в условиях инновационного развития //YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT. – 2025. – Т. 3. – №. 2. <https://green-eco.uz/index.php/GED/article/view/4511>
23. Karomatovna M. J. KORXONALARNI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING IQTISODIY TASHKILIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH //JOURNAL OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH. – 2025. – Т. 2. – №. 3. – С. 163-178.
24. Musaeva J. KORXONALARDA ASOSIY AKTIVLARNI BOSHQARISH //QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI. – 2024. – Т. 11. – С. 120-124. https://www.herald.kokanduni.uz/index.php/public_html/article/view/974
25. Мусаева Жамила Кароматовна. Необходимость управления обновлением основных активов в промышленных предприятиях Узбекистана. "ECONOMICS AND TOURISM" international scientific and innovative journal No2(16) 2024. 40-49 стр. <http://interjournal.uz/index.php/journals/article/view/233>
26. Musayeva J. K. O 'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA AKTIVLARNI BOSHQARISHNING O'RNI VA ROLI //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 554-564. <https://cyberleninka.ru/article/n/o-zbekiston-iqtisodiyotini-rivojlantirishda-aktivlarni-boshqarishning-o-rni-va-rol-i>
27. Musaeva J. K., Khalilova M. A. FEATURES OF INVESTMENT PROCESSES OF THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY OF UZBEKISTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION //Academia Science Repository. – 2023. – Т. 4. – №. 04. – С. 618-628. <https://wos.academiascience.org/index.php/wos/article/view/3763/3615> DOI: <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/BGTE7>
28. Мусаева Ж. К., Халилова М. А. Қ. КОРХОНАЛАРНИНГ АСОСИЙ КАПИТАЛИНИ БАҲОЛАШ ВА УЛАРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2022. – Т. 2. – №. 4. – С. 200-217.
29. Мусаева Ж. К., Халилова М. А. РОЛЬ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА // ББК 65.0501 А 43. – 2022. – С. 283.
30. Мусаева Ж. К. РОЛЬ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭКОНОМИКЕ УЗБЕКИСТАНА //Интернаука. – 2019. – №. 9-1. – С. 76-78.
31. Мусаева Ж. К., Халилова М. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ АНАЛИЗА ВНЕШНЕЙ СРЕДЫ УЗБЕКИСТАНА В МЕЖДУНАРОДНОМ БИЗНЕСЕ //ББК 65.0501 А 43. – 2019. – С. 154.
32. Мусаева Ж. К., Халилова М. А., Мусаева А. К. СОВРЕМЕННЫЙ МЕХАНИЗМ СТИМУЛИРОВАНИЯ КАЧЕСТВА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ //Вопросы экономических наук. – 2015. – №. 1. – С. 17-18.
33. Мусаева Ж. К., Халилова М. А. ИННОВАЦИОННЫЕ СТРАТЕГИИ В УПРАВЛЕНИИ ПРОЕКТАМИ //Актуальные проблемы современной науки. – 2014. – №. 3. – С. 27-29.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
